

Skultrevassåsen NR (utv.)

Referanse:

Restad, J. 2021. Naturverdier for lokalitet Skultrevassåsen NR (utv.), registrert i forbindelse med prosjekt Frivilligvern 2020. NaRIN faktaark. BioFokus. (Weblink til alle bildene fra lokaliteten: <https://biofokus.no/narin/?nid=8045>)

Referansedata

Fylke: Vestfold og Telemark
Kommune: Drangedal
H.o.h.: 252-355 moh
Areal: 0 daa

Prosjektilhørighet: Frivilligvern 2020
Inventør: JRE
Vegetasjonsone: sørboreal 90% boreonemoral 10%
Vegetasjonseksjon: O2-Klart oseanisk

Sammendrag

Området er undersøkt av Joachim Restad, Biofokus i november 2020. Området anses som godt nok undersøkt til å gi en god vurdering iht. gjeldende metodikk, dette blant annet i støtte av høyoppløselige ortofoto. Det undersøkte området er 590 daa stort og ligger omtrent 3,5 km nord-øst for Nedre Toke i Larvik kommune i Vestfold og Telemark. Området ligger tilgrenset den sørvestre delen av det eksisterende verneområdet Skultrevassåsen og ligger mellom 252 og 355 meter over havet. Det er stort sett fattig berggrunn og løsmassene består av noe usammenhengende morenemateriale, torv og et tynt humusdekke som varierer noe i tykkelse. Vegetasjonen er i hovedsak fattig med noen små partier med svak-lågurt og lågurtvegetasjon.

Det aller meste av skogen i området er sterkt preget etter tidligere hogst og det meste av skogen er mellom 30 og 50 år gammel. Det er kun et par mindre områder med gammel skog som har noe kvaliteter. En naturtype som tidligere er registrert som gammel barskog med B-verdi er nå registrert som gammel furuskog med en andel lågurt-eikeskog og gammel granskog. Lågurt-eikeskog omfattes av den rødlistede naturtypen lågurtedellauvskog (VU), men det er kun et lite areal. Det er ellers spredt med noe eldre og hule eik, noe død ved av gran og furu, men dette er i hovedsak knyttet til arealene innenfor de avgrensede kjerneområdene.

Av rødlistearter i området er det tidligere gjort funn av hårkjuke (VU) og under befaring ble det gjort funn av ruteskorpe (NT), svartonekjuke (NT) og en god del eldre barlind (VU). Det er kvaliteter knyttet til gammel granskog og død ved av gran og noe kvaliteter knyttet til gamle, hule eiker og død ved av eik, men dette gjelder for relativt små og isolerte arealer. Området vurderes å ikke ha tilstrekkelige kvaliteter for å kunne defineres som vernevedig i henhold til den metodikken som ligger til grunn for undersøkelsen og gis derfor ingen verneverdi (-). Området skårer lavt på nesten alle målte parametere og det er kun en liten del av det undersøkte området som har noe høyere naturverdi. Som en utvidelse av eksisterende reservat tilfører det undersøkte området ikke mye nytt.

Skultrevassåsen NR (utv.) oppnår middels mangeloppfyllelse på mangelnaturtyper som følge av over30 daa med gammel granskog som har middels udekket vernebehov i fylket. Det er også noen mindre partier med eikeskog og gammel furuskog. Området oppfyller kun kriteriet lavlandsskog på generelle mangler og oppnår således ingen-lav mangeloppfyllelse på generelle mangler. Området Skultrevassåsen NR (utv.) oppnår samlet ingen-lav mangeloppfyllelse.

Feltarbeid

Området er undersøkt av Joachim Restad, Biofokus i november 2020. Området anses som godt nok undersøkt til å gi en god vurdering iht. gjeldende metodikk, dette blant annet i støtte av høyoppløselige ortofoto.

Tidspunkt og værrets betydning

Været var bra, og årstiden for feltarbeidet var gunstig med hensyn til kartlegging av de fleste ettersøkte organismegrupper (moser, lav og jord- og vedboende sopp) men noe sent for karplanter.

Utvelgelse og undersøkelsesområde

Området inngår i arbeidet med frivillig skogvern i regi av Miljødirektoratet, Statsforvalteren og grunneiere. Tilbudsområdet ved undersøkelsestidspunktet omfattet et areal på 590 daa.

Tidligere undersøkelser

Det er i 2010 avgrenset en naturtypelokalitet (BN00039406) med gammel barskog (B-verdi) som ligger omtrent midt i undersøkelsesområdet (Naturbase 2020). Det er kartlagt flere MIS-livsmiljøer/nøkkelbiotoper i store deler av området i nord-vest (NIBIO 2020). Av rødlistede arter er det i naturtypelokaliteten tidligere gjort funn av hårkjuke (VU).

Naturgrunnlag

Vegetasjonsgeografi

Vegetasjonseksjon: O2-Klart oseanisk, vektasjonsone: sørboreal 90% boreonemoral 10% .

Området ligger i sørboreal sone (90%) med noe innslag av boreonemorale miljøer (10%) i klart oseanisk vegetasjonseksjon – O2.

Kjerneområder

I det følgende listes informasjon om de avgrensede kjernelokalitetene i området Skultrevassåsen NR (utv.). Nummereringen referer til inntegninger vist på kartet.

1 Storfiskevann nord

Naturtype: Gammel furuskog - Gammel høyereliggende furuskog
BMVERDI: B

Areal: 41daa

Innledning: Lokaliteten ble kartlagt av Joachim Restad, BioFokus 10/11-2020 i forbindelse med kartlegging av skogområder i ordningen med frivillig vern. Lokaliteten er opprinnelig registrert av T. Blindheim og G. Gaarder i 1999 og omfatter naturtypelokalitet Storfiskevann nord (BN00039406). Avgrensning er justert, beskrivelsen er oppdatert og ny beskrivelse erstatter gammel. Røddlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med utkast til reviderte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger omtrent 3,5 km nord-øst for Nedre Toke i Larvik kommune, Telemark og strekker seg nordover fra nordenden av Storfiskevann opp til toppen av en kolle. Berggrunnen består av granitt - granodioritt - granittisk og granodiorittisk gneis - udifferensiert og løsmassene består av et humusdekke med varierende tykkelse og morenemateriale.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen gammel furuskog med utformingen gammel høyereliggende furuskog (50%) med en andel gammel høyereliggende granskog (40%) og lågurt-eikeskog (10%). Lågurt-eikeskog omfattes av den rødlistede naturtypen lågurtedellauvskog (VU). Vegetasjonen domineres av lyng-, bærlyng- og noe blåbærvegetasjon i tillegg til et lite parti med svak-lågurtvegetasjon hvor eika dominerer. Furu dominerer hvor det er lyngvegetasjon og gran dominerer på blåbærmark. Det er ellers innslag av bjørk, osp, rogn, selje, eik, lønn, einer og flere barlind.

Bruk, tilstand og påvirkning: Blindheim og Gaarder skriver i faktaarket fra 1999: "Skogen en flersjiktet med liten spredning. Det er godt med læger av gran i tidlige nedbrytningsstadier. Det er også en del ospelæger i biotopen. Det finnes gadd av gran, osp og eik (stor og grov). 5 eiker var mer enn 40 cm i diameter. Det ligger en beverdam i tilknytning til biotopen i sør. Det ble ikke registrert mange hogstspor." Noe yngre skog er inkludert i den sør-vestre skråningen ned mot bekken nord for Storfiskevann for å få best mulig avgrensning og ivaretagelse av de kartlagte naturkvalitetene.

Artsmangfold: Av tidligere funn i lokaliteten kan puteglye, vanlig blåfylltav, lungenever, kystnever, grynfylltav, kystårenever, rødhodenaal og hårkjuke (VU). Under befarings ble rødlistearter ruteskorpe (NT) og barlind (VU) registrert i tillegg til lungenever på eik.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter ble påvist.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i nærheten av Skultrevassåsen naturreservat som har flere naturtyper med tilsvarende verdier.

Verdivurdering: En middels stor lokalitet med gammel høyereliggende furuskog, gammel høyereliggende granskog og en liten andel lågurt-eikeskog. Lokaliteten får middels til lav vekt for skogtilstand da en del av skogen er i overgangen hkl 4/5. Den får videre middels vekt på størrelse og påvirkning og middels til lav på arts mangfold. Lokaliteten vurderes samlet som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten har ikke behov for skjøtsel for å ivareta naturverdiene.

2 Skultrevannet SV

Naturtype: Gammel granskog - Gammel høyereliggende granskog
BMVERDI: B

Areal: 34daa

Innledning: Lokaliteten ble kartlagt av Joachim Restad, BioFokus 10/11-2020 i forbindelse med kartlegging av skogområder i ordningen med frivillig vern. Lokaliteten er ikke registrert tidligere som naturtypelokalitet og det er heller ikke kjent annen kunnskap om området. Røddlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med utkast til reviderte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger omtrent 3,5 km nord-øst for Nedre Toke i Larvik kommune, Telemark og strekker seg nordover fra nordenden av Storfiskevann opp til toppen av en kolle. Berggrunnen består av granitt - granodioritt - granittisk og granodiorittisk gneis - udifferensiert og løsmassene består av et humusdekke med varierende tykkelse og morenemateriale.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen gammel granskog med utformingen gammel høyereliggende granskog. Lokaliteten domineres av blåbærvegetasjon med noe bærlyng. Det er også et parti med blokkmark helt i vest. Gran dominerer men det er innslag av furu, osp, bjørk, eik og barlind.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er gammel og flersjiktet i øst, men med noe mindre struktur i vest. Det er en del død ved, men det meste er lite nedbrutt. Øst i lokaliteten er det litt mer variasjon i nedbrytningsstadier og kontinuitet. Det er noen grove grantrær med omtrent 1m dbh. og det er et par eldre grove eik med begynnende forhuling. Ellers virker skogen å være lite påvirket i nyere tid.

Artsmangfold: Av rødlistearter er det funn av flere barlind (VU) og svartonekjuke (NT). Det er ellers ingen tidligere registrerte funn av arter i lokaliteten. Det er et videre potensial for krevende arter knyttet til død ved og gamle trær.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter ble påvist.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i nærheten av Skultrevassåsen naturreservat som har flere naturtyper med tilsvarende verdier.

Verdivurdering: En middels stor lokalitet med gammel høyereliggende granskog. Lokaliteten får middels vekt for størrelse, middels til lav vekt for arts mangfold og middels for skogtilstand og påvirkning. Lokaliteten vurderes samlet som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten har ikke behov for skjøtsel for å ivareta naturverdiene.

Artsmangfold

Tabell: Artsfunn i Skultrevassåsen NR (utv.). Kolonnen **Totalt antall av art** summerer opp antall funn innenfor området. 0 betyr at artsfunnet ikke er tallfestet, men begreper som mye, en del, sparsomt, spredt o.l. er brukt. Det store tallet i kolonnen **Funnet i kjerneområde** henviser til hvilke kjerneområder arten er funnet. Det lille tallet angir hvor mange funn som er gjort i hvert kjerneområde. 0 betyr tekstlig kvantifisering. Små tall uten kjerneområdenummer angir funn utenfor kjerneområder.

Gruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Rødliste-status	Totalt antall av art	Funnet i kjerneområde (nr)
Karplanter	Taxus baccata	barlind	VU	18	₁₁ 1 ₂ 2 ₅
Lav	Lobaria pulmonaria	lungenever		1	1 ₁
Sopper	Phellinus nigrolimitatus	svartsonekjuke	NT	1	2 ₁
	Sidera vulgaris	smørkjuke		2	1 ₂
	Xylobolus frustulatus	ruteskorpe	NT	1	1 ₁

Vurdering og verdisseting

Tabell: Kriterier og verdisseting for kjerneområder og totalt for Skultrevassåsen NR (utv.). Ingen stjerner (0) betyr at verdien for kriteriet er fraværende/ ubetydelig. Strek (-) betyr ikke relevant. Se ellers kriterier for for verdisseting i metodekapittelet.

Kjerneområde	Urørthet	Død ved mengde	Død ved kontin.	Gamle bartrær	Gamle løvtrær	Gamle edelløvtrær	Tre-slagsfordeling	Topografisk variasjon	Vegetasjonsvariasjon	Rikhet	Arter	Størrelse	Arrondering	Samlet verdi
1 Storfiskevann nord	**	**	*	**	**	**	**	*	*	*	**	-	-	**
2 Skultrevannet SV	**	**	**	**	**	**	**	*	*	*	*	-	-	**
Samlet vurdering	*	*	*	*	*	*	**	**	*	*	*	-	-	-

Mangeloppfyllelse

Skultrevassåsen NR (utv.) oppnår middels mangeloppfyllelse på mangelnaturtyper som følge av over 30 daa med gammel granskog som har middels udekket vernebehov i fylket. Det er også noen mindre partier med eikeskog og gammel furuskog. Området oppfyller kun kriteriet lavlandsskog på generelle mangler og oppnår således ingen-lav mangeloppfyllelse på generelle mangler. Området Skultrevassåsen NR (utv.) oppnår samlet ingen-lav mangeloppfyllelse.

Vurdering av mangeloppfyllelse for ulike vernemålsetninger for lokalitet Skultrevassåsen NR (utv.).

Mangelnaturtyper: Middels mangeloppfyllelse

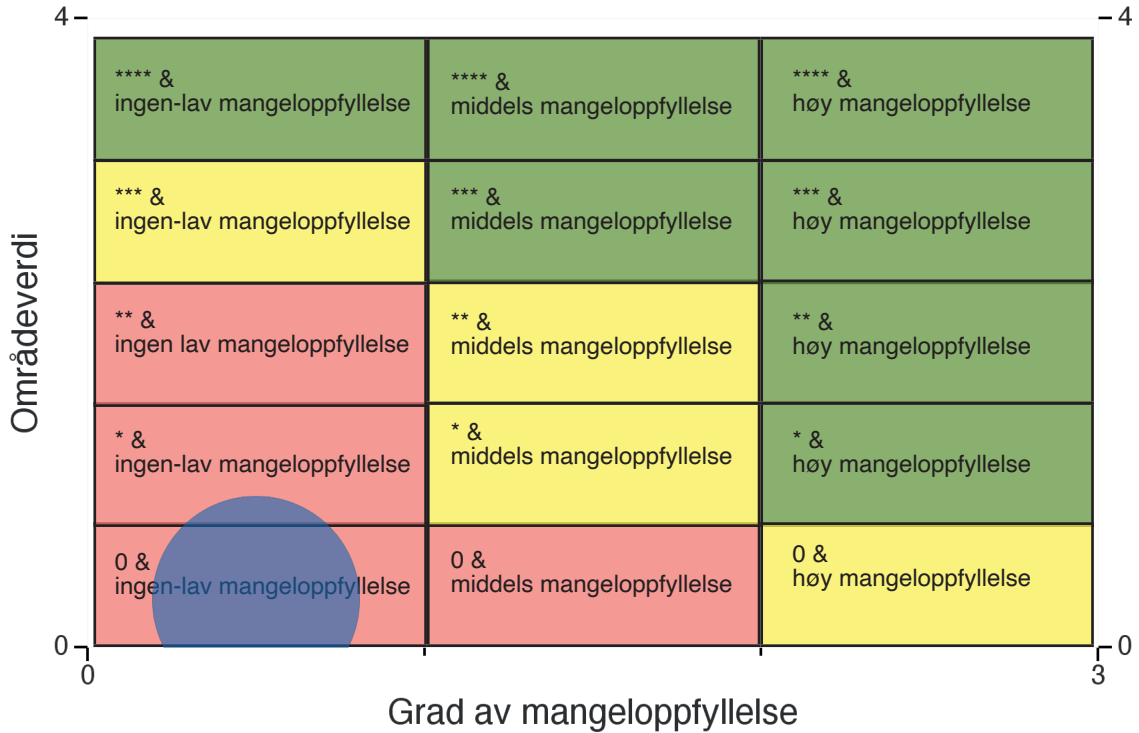
Generelle mangler (lavlandsskog, høybonitets skog og biologisk gammel skog): Ingen-lav mangeloppfyllelse

Restaurering- og utviklingspotensial: Ikke aktuell

Storområdekvaliteter: Ikke aktuell

Samlet mangeloppfyllelse: Ingen-lav mangeloppfyllelse

Figur: Blå sirkel angir området Skultrevassåsen NR (utv.) sin områdeverdi (loddrett akse) og grad av mangeloppgyllelse (vannrett akse). Fargene i figuren angir en faglig totalvurdering av områdets egnethet for vern. Figuren viser kartlagte naturverdier og mangler ved skogvernet i henhold til Framstad et al. 2017 i sammenheng. Typiske utslag kan være at områder som i dag har lav naturverdi, men som raskt kan utvikle egenskaper som dekker inn viktige mangler i skogvernet, bør vurderes som kandidat for vern hvis mulig. Tilsvarende kan områder som har middels og høy naturverdi, men få egenskaper som dekker inn viktige mangler i skogvernet, settes på vent fordi det da allerede er vernet mange slike områder i en regionen. Ligger den blå sirkelen helt eller delvis over grønne felter er det meget gode faglige grunner for å undersøke mulighetene for vern av området. Ligger den blå sirkelen over gule felter bør områdets egnethet vurderes nærmere. Ligger den blå sirkelen over røde felter bør vern ut fra naturfaglige grunner ikke vurderes."

Bilder fra området Skultrevassåsen NR (utv.)

Utsikt over mot den østre siden av Storfiskvann

Noe grove hule gamle eik i kjerneområde 1

Skrinn og ung furuskog sør i undersøkelsesområdet, og som er lik i store deler av undersøkelsesområdet

Fleraldret og død ved av varierende nedbrytningsgrad i kjerneområde 2